इमारती लाकुड, कोळसा, बांबू, जळाऊ लाकूड, (आगारा मध्ये व मूळ जागी असलेले) यांच्या विक्रीबाबतच्या एकीकृत आगार विक्री शर्ती मध्ये सुधारणा बाबत.

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग,
शासन निर्णय क्र.एमएफपी-२०१२/प्र.क्र.०१/फ-९
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक :- १५ जानेवारी, २०२०

वाचा :-

१) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्र. टएमआर १६८०/११७२४१/सीआर-९३७/तीन/फ-९, दिनांक २९.४. १९८६.

२) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र. कक्ष-१६/ए-२/प्रक्र ५३/२०१४-१५/नस्ती-३/टी.सी./जी-४७/२०१७-१८,दिनांक ६.९.२०१७.

३) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र. कक्ष-१६/ए-२/ ई-ऑक्शन/प्रक्र. ५३(२०१४-१५)/नस्ती -३/जी-३८८/२०१८-१९, दिनांक १९ जून २०१८

शासन निर्णय :-

वन आगारामधील विक्रीचे काम सुरळीत होण्यासाठी संदर्भातील शासन निर्णय दिनांक २९.४.१९८६ अन्वये इमारती लाकुड, कोळसा, बांबू, जळाऊ लाकूड, (आगारा मध्ये व मूळ जागी असलेले) यांच्या विक्रीबाबतच्या एकीकृत आगार विक्री अटी शर्ती विहीत करण्यात आलेल्या आहेत. दरम्यानच्या काळात दळणवळणाची अद्यावत सुविधा, उपलब्ध वाहतूकीची साधने, मुद्रांचे आदान प्रदानाची व्यवस्था इत्यादी संदर्भात व्यापक बदल झालेले असून नव-नविन तंत्रज्ञान विकसीत झालेले आहे. तसेच वस्तू व सेवा अधिनियम दिनांक १.७.२०१७ पासून लागू करण्यात आलेला आहे. परिणामी एकीकृत आगार विक्री अटी व शर्ती मध्ये सुधारणा होणे आवश्यक व अनिवार्य झालेले आहे. त्या दृष्टिने इमारती लाकुड, कोळसा, बांबू, जळाऊ लाकूड, (आगारा मध्ये व मूळ जागी असलेले) यांच्या विक्रीबाबतच्या एकीकृत आगार विक्री अटी व शर्ती सोबत जोडल्या नुसार विहीत करण्यात येत आहेत.

हे आदेश वित्त विभागाच्या सहमतीने व अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ४६७/व्यय-१०/२०१९, दिनांक १३.४.२०१९ अन्वये निर्गमीत करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सहपत्र:- जोडपत्र अ

(सुजय दोडल)
सह सचिव (वने)
महसूल व वन विभाग.

प्रति,

१. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख) महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
२. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (उत्पादन व व्यवस्थापन), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
३. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव) महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
४. व्यवस्थापकीय संचालक वनविकास महामंडळ, नागपूर.
५. अपर प्रधान वनसंरक्षक (संधारण) महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
६. मुख्य वनसंरक्षक (सर्व प्रादेशिक)
७. सर्व प्रादेशिक / विभागीय व्यवस्थापक, वनविकास महामंडळ
८. सर्व उपवनसंरक्षक व विभागीय वन अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य.
९. महालेखापाल-१/२ (लेखा परिक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर.
१०. वित्त विभाग, व्यय-१०/वित्तिय सुधारणा- १ कार्यासन, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
११. कार्यासन अधिकारी फ-२ कार्यासन, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०००३२.
१२. कार्यासन फ-९, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई — ४०० ०३२ (निवडनस्ती)

जोडपत्र "अ"

शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग क्रमांक : एमएफपी-२०१२/प्र.क्र.०१/फ-९, दिनांक १५ जानेवारी, २०२० चे सहपत्र.

एकीकृत आगार विक्री शर्ती

इमारती लाकूड, जळाऊ लाकूड, कोळसा इत्यादींची (आगारांमध्ये व मूळ जागी असलेले) जाहीर लिलावाद्वारे विक्री करण्यासंबंधीच्या अटी शर्ती.

लिलावाची मुदत :-

उपवनसंरक्षक/विभागीय वन अधिकारी/स्वतंत्र उपविभागाचे उपविभागीय वन अधिकारी, हे महाराष्ट्र शासनासाठी व त्यांच्या वतीने, खाली दर्शविण्यांत आलेल्या अनुसूचीमध्ये केलेल्या वर्णनानुसार थप्पीत असलेले इमारती लाकूड/जळाऊ लाकूड/कोळसा इत्यादींची जाहीर लिलावाद्वारे विक्री करतील. ही विक्री .... येथे दिनांक ....२० .... रोजी .... वाजेपासून पुढील अटींवर व शर्तीवर करण्यात येईल.

विक्रीच्या अटी व शर्ती :-

१. बोली बोलणे म्हणजे विक्रीच्या या शर्तींना पूर्णपणे व अनिर्बंध संमती देणे असे मानण्यात येईल. इच्छुक बोलीदारांनी विक्रीच्या शर्तीवर त्यांची संमतीदर्शक सही करणे आवश्यक आहे.

२. लिलावात ठेवण्यात आलेल्या वनोपजाचे परिमाण व तपशील या बाबी खाली दर्शविलेल्या अनुसूचीमध्ये नमुद केल्याप्रमाणे असून त्या खाली सही करणाऱ्या अधिकाऱ्यांच्या माहितीनुसार बरोबर आहेत परंतु त्यांची कोणत्याही प्रमाणात हमी देण्यात येत नाही. इच्छुक बोलीदारांनी सदर थप्प्यांची जागेवरच तपासणी करुन ते बरोबर असल्याबद्दल स्वत:ची खात्री करुन घ्यावी.

इसाऱ्याची रक्कम :-

३.(अ) **ईच्छूक बोलीदारांनी बोली बोलण्यापूर्वी त्याची ज्या रकमेपर्यंतची बोली बोलण्याची इच्छा असेल त्या रकमेच्या १० टक्के रक्कम इसा-याची रक्कम म्हणून लिलावाच्या सुरुवातीला उल्लेखित रितीने जमा केल्याखेरीज त्या बोलीदाराला बोली बोलण्याची परवानगी देण्यात येणार नाही. परंतु अशा रितीने जमा करावयाची इसा-याची रक्कम ही कोणत्याही बांबतीत १००० रुपयापेक्षा (रुपये एक हजार फक्त) कमी असणार नाही.** तथापी लहान/तात्पुरत्या आगारांमध्ये परिस्थितीनुरुप निर्णय घेण्यास संबंधित मुख्य वनसंरक्षक (प्रा) हे सक्षम राहतील. **जमा केलेल्या इसाऱ्याच्या रकमेवर कोणतेही व्याज मिळणार नाही.**

३.(ब) इसाऱ्याची रक्कम खालील निर्दिष्टीत कोणत्याही प्रकारे भरता येईल.

(एक) महाराष्ट्र राज्यातील कोणत्याही शासकीय कोषागाराच्या यथोचित प्राप्तपोच चलनाद्वारे, किंवा

(दोन) भारतीय स्टेट बँकेने किंवा कोणत्याही अनुसूचित बँकेने उपवनसंरक्षक/विभागीय वन अधिकारी/स्वतंत्र उप विभागाचे उपविभागीय वन अधिकारी यांचे नांवे .... येथील कोषागाराच्या/ उप कोषागाराच्या मुख्यालयाच्या ठिकाणी असलेल्या तिच्या शाखेवर काढलेल्या दर्शनी धनाकर्षाद्वारे किंवा दर्शनी निक्षेपाद्वारे.

(टिप:- कोषागाराचे/उप कोषागाराचे नांव संबंधित उपवनसंरक्षक/विभागीय वन अधिकारी/स्वतंत्र उपविभागाचे उपविभागीय वन अधिकारी विहित करील.) परंतु अपवादात्मक परिस्थितीमध्ये, विक्री करणाऱ्या अधिकाऱ्यांच्या स्वेच्छा निर्णयानुसार इसाऱ्याची रक्कम रोख स्वरुपात जमा करता येईल व असा अधिकारी ती रक्कम स्विकारण्यास परवानगी देऊ शकेल.

(क) बोलीदार बोली बोलण्यापुर्वी उपवनसंरक्षक/विभागीय वन अधिकारी/स्वतंत्र उपविभागाचे उप विभागीय वन अधिकारी यांचेकडे किंवा त्याने या संबंधात प्राधिकृत केलेल्या कोणत्याही अधिकाऱ्याकडे प्राप्तपोच कोषागार चलान, बँक धनाकर्ष किंवा दर्शनी निक्षेप पावती सादर करील. इसाऱ्याच्या रकमेपोटी रोख प्रदान करण्यास पूर्वोक्तप्रमाणे परवानगी दिलेली असेल तर ती प्रदाने (वरील शर्त क्र.३(ब) च्या परंतुकामध्ये नमुद केलेल्या शर्तीच्या अधीन राहून) लिलाव विक्रीच्या ठिकाणी ठेवलेल्या विशेष काऊंटरवर करण्यात येतील.

(ड) अयशस्वी बोलीदारांनी जमा केलेली इसाऱ्याची रक्कम लिलाव पूर्ण होण्या अगोदर सरकार जमा झालेली नसेल तर लिलाव पूर्ण झाल्यानंतर, व्यवहार्य असेल तितक्या लवकर, ती कोणतेही व्याज न देता परत करण्यात येईल.

(ई) यशस्वी बोलीदारांच्या बाबतीत, इसाऱ्याची रक्कम लिलाव पूर्ण होण्यापूर्वी सरकारजमा झालेली नसेल तर ती रक्कम बोलीदारांकडून प्रदेय असलेल्या मोबदल्याच्या रकमेसाठी समायोजित करण्यात येईल.

(फ) कोणत्याही बाबतीत इसाऱ्याच्या रकमेवर कोणतेही व्याज प्रदेय असणार नाही.

<u>बोलीदाराचा तपशील</u> :

४. इच्छुक बोलीदार, त्यांच्यासाठी असलेली कोणतीही पत्रे ज्या पत्त्यावर पाठवता येतील तो टपालाचा संपूर्ण लेखी पत्ता इसाऱ्याची रक्कम भरण्याच्या वेळी देतील. पत्त्यामध्ये झालेला कोणताही बदल बोलीदार तत्परतेने उपवनसंरक्षक/विभागीय वन अधिकारी/स्वतंत्र उपविभागाचे उपविभागीय वन अधिकारी यांस लेखी कळवतील. टपाल दाखला घेऊन त्या पत्त्यावर पाठविलेले कोणतेही पत्र इच्छुक बोलीदारांकडे यथोचितरित्या पोचले असल्याचे मानण्यात येईल.

५. लिलावाच्या वेळी बोली बोलण्याची इच्छा असलेली किंवा असलेल्या व्यक्ती कोणत्या नात्याने लिलावासाठी बोली बोलू इच्छिते/इच्छितात ते, ती किंवा त्या व्यक्ती नमूद करील/करतील, उदा.व्यवसाय संस्थेचा एकमेव मालक किंवा भागीदार म्हणून अथवा मर्यादित कंपनीचा सचिव/व्यवस्थापक/संचालक इत्यादी म्हणून व्यवसाय संस्थेच्या बाबतीत, सर्व भागीदारांची नांवे प्रकट करण्यात येतील व सर्व भागीदार किंवा लिलावाशी संबंधित सर्व बाबींमध्ये सर्व भागीदारांवर बंधन घालण्याचा प्राधिकार असलेला, रीतसर नेमलेला त्यांचा न्यायप्रतिनिधी हे या शर्तीवर सही करतील. "भागीदारी विलेखा" ची एक अनुप्रमाणित प्रत उपवनसंरक्षकांकडे/विभागीय वन अधिकाऱ्यांकडे/स्वतंत्र उपविभागाचे उपविभागीय वन अधिकाऱ्यांकडे सादर करण्यात यावी. मर्यादित कंपनीच्या बाबतीत, कंपनीने या सर्व शर्तीवर सही करण्यास प्राधिकृत केली व्यक्ती अशी सही करील, कंपनीचे संस्थापन समयलेख व नियमावली यांची एक प्रत या शर्तींना जोडण्यात येईल. हिंदु अविभक्त कुटुंबाच्या बाबतीत, कुटुंबातील व्यक्तींची नावे प्रकट करण्यात यावीत व कर्त्याने/कुटुंबावर बंधन चालवू शकणाऱ्या व्यक्तीने या शर्तीवर सही करावी व सही खाली आपला दर्जा दर्शवावा.

६. पुढील व्यक्ती लिलावाच्या वेळी बोली बोलण्यास पात्र असणार नाही/नाहीत. त्या व्यक्ती म्हणजे :- न्यायालयाने नैतिक अध:पात अंतर्भूत असलेल्या अपराधाबद्दल सिध्दापराध ठरलेली ती/त्या व्यक्ती किंवा नादार म्हणून न्यायनिर्णीत केलेली/केलेल्या किंवा शासनाची देणी देण्याबाबत जिने कसूर केली असेल अशी व्यक्ती किंवा अज्ञान असलेली/असलेल्या व्यक्ती किंवा विकल मनाची/मनाच्या व्यक्ती.

७.जी व्यक्ती/ज्या व्यक्ती लिलावात बोली बोलली असेल/बोललेल्या असतील आणि जिची/ज्यांची बोली मान्य करण्यात आली असेल ती/त्या व्यक्ती या शर्तीनुसार बोली बोलण्यास अर्हताप्राप्त

व्यक्ती नाही/नाहीत असे लिलाव चालु असतांना किंवा त्यानंतर कोणत्याही वेळी आढळुन आले तर तिने/त्यांनी जमा केलेली इसाऱ्याची रक्कम ताबडतोब सरकारजमा करण्यात येईल व तिची/त्यांच्या नावे मान्य करण्यात आलेली/आलेल्या बोली रद्द केली/केल्या जाण्यास पात्र ठरेल/ ठरतील आणि त्या प्रसंगी ती/त्या व्यक्ती अशा बोली रद्द करण्याबद्दल कोणतीही भरपाई मिळण्यास हक्कदार असणार नाही / नाहीत.

<u>विक्रीची कार्यपध्दती</u> :-

८. उपवनसंरक्षकास/विभागीय वन अधिकाऱ्यास/स्वतंत्र उपविभागाचे उप विभागीय वन अधिकाऱ्यांस त्यांच्या स्वेच्छा निर्णयानुसार पुढील गोष्टी करता येतील :-

(अ) लिलावाच्या कोणत्याही टप्प्यामध्ये कोणालाही बोली बोलण्यास मनाई करणे.

(ब) सर्वाधिक किंवा कोणतीही बोली नाकारणे,

(क) सर्वाधिक किंवा कोणतीही बोली मान्य करणे,

(ड) खरेदीदार कोणतीही किंवा कोणत्याही थप्पी/थप्प्या खरेदी करण्यास तयार असेल व ती/त्या थप्पी/थप्प्या लिलावात मांडलेली/मांडलेल्या असेल/असतील तरी लिलावाच्या कोणत्याही टप्प्यामध्ये ती/त्या थप्पी/थप्प्या काढून घेणे किंवा त्यात बदल करणे.

(इ) थप्पीच्या यादीनुसार असलेला थप्पीचा (थप्प्यांचा) अनुक्रमांक विचारात न घेता कोणत्याही रितीने त्या थप्पींचा (थप्प्यांचा) लिलाव करणे.

(फ) एकेक थप्पी किंवा थप्प्यांचे गट विक्रीस काढणे,

(ग) विक्री नोटिशीमध्ये प्रसिध्द न केलेल्या जादा थप्पी लिलावात ठेवणे.

९. उपवनसंरक्षकास/विभागीय वन अधिकाऱ्यांस/स्वतंत्र उपविभागाच्या उप विभागीय वन अधिकाऱ्यास, आधीच्या बोलीवर बोलायची अशी किमान जादा रक्कम निश्चित करता येईल व अशी निश्चित केलेली रक्कम बोली चालू असतांना वेळोवेळी बदलता येईल. दिलेल्या बोली बद्दल कोणताही वाद निर्माण झाल्यास बोली ताबडतोब शेवटच्या निर्विवाद बोलीपासून पुन्हा सुरु करण्यात येईल.

१०.(अ) एखाद्या विशिष्ट थप्पीचा किंवा यथास्थिती थप्प्यांचा बोलीच्या अखेरीस त्या व्यक्तीची बोली (स्विकारण्यात आली असेल व) मान्य करण्यात आली असेल ती व्यक्ती (जिचा यात यापुढे "लिलाव खरेदीदार" असा उल्लेख केलेला आहे.) तिने ती बोली दिल्याचे दर्शक म्हणून (किमान दोन साक्षीदारांसह) बोली पत्रकावर सही करील व त्या व्यक्तीची सही किमान दोन साक्षीदार साक्षांकित करतील. ज्या बोली मान्य करणे उपवनसंरक्षकांच्या/विभागीय वन अधिकाऱ्यांच्या/स्वतंत्र उपविभागाचे उपविभागीय वन अधिकाऱ्यांच्या अधिकारात असते त्या बोली तो अधिकारी बोली पत्रकावर योग्य त्या ठिकाणी त्याची सही करुन मान्य करील. ज्या बोली मान्य करणे उपवनसंरक्षकांच्या / विभागीय वन अधिकाऱ्यांच्या / स्वतंत्र उपविभागाचे उपविभागीय वन अधिकाऱ्यांच्या अधिकाराबाहेर असेल आणि म्हणून त्या सक्षम प्राधिकाऱ्याने मंजूर करण्यासाठी राखुन ठेवण्यात आल्या असतील त्या बाबतीत तसे बोली परिपत्रकावर नमुद करण्यात येईल अशा प्रत्येक प्रकरणामध्ये सक्षम प्राधिकारी लिलावाच्या दिनांकापासून तीस दिवसांच्या कालावधीत अंतिम आदेश देई पर्यंत बोलीदार त्यांच्या बोलीस बांधील राहील. तथापि, सक्षम प्राधिकाऱ्यास अशा बोली मान्य वा अमान्य करता येतील. किमान दोन साक्षीदारासह लिलाव खरेदीदाराने आणि उपवनसंरक्षकाने/विभागीय वन अधिकाऱ्यांने/स्वतंत्र उपविभागाचे उपविभागीय वन अधिकाऱ्याने किंवा सक्षम प्राधिकाऱ्याने यथोचितरित्या सही केलेली बोली पत्रके संविदेचा निर्णायक पुरावा राहील.

१०.(ब) मुख्य वनसंरक्षकांच्या/ वनसंरक्षकांच्या मान्यतेसाठी राखुन ठेवण्यात आलेल्या बोलीचा निकाल त्या मान्य झाल्यानंतर उपवनसंरक्षक / विभागीय वन अधिकारी/स्वतंत्र उपविभागाचे उपविभागीय वन अधिकारी, यांच्या कार्यालयाच्या किंवा संबंधित आगारातील सूचना फलकावर प्रसिध्द करण्यात येईल व उपवनसंरक्षक / विभागीय वन अधिकारी / स्वतंत्र उपविभागाचे उपविभागीय वन अधिकारी तो निकाल स्वतंत्रपणे देखील संबंधित यशस्वी बोलीदारांना कळविल.

११. बोली एकदा मान्य झाल्यानंतर इमारती लाकूड/संबंधित वनोपज/वनउत्पादन संपूर्णतया लिलाव खरेदीदाराच्या जोखीमेवर आगारात पडून राहील आणि आग, पूर, चोरी, अफरातफर इत्यादी सारख्या कोणत्याही कारणामुळे अशा थप्पी/थप्प्यामधील किंवा त्यांच्या कोणत्याही भागामधील इमारती लाकूड किंवा संबंधित वनोपज/वन उत्पादन खराब झाल्यास आणि/किंवा त्याची हानी झाल्यास त्याबद्दल शासन जबाबदार असणार नाही.

प्रदाने :

१२. लिलाव खरेदीदार त्याच्या मान्य झालेल्या बोलीच्या रकमेचे (यात यापूढे जिचा "विक्री मुल्य" असा उल्लेख केला आहे.) प्रदान पुढील प्रमाणे करील :-

१२ (अ) यथास्थिती, लिलावाच्या दिनांकापासून किंवा प्राधिकाऱ्याने बोली मान्य केल्याचे कळविल्याच्या दिनांकापासून **सात** दिवसांच्या आत विक्री मुल्याची १/४ रक्कम **वस्तू व सेवा कर अधिनीयम २०१७ नूसार GST च्या संपूर्ण रक्कमेसह आणि आयकर अधिनीयम १९६१ नूसार टॅक्स कलेक्टेड ॲट सोर्स (TCS) च्या रक्कमेसह** प्रमाणनुसारी रक्कम भरावी लागेल. तथापि, लिलाव खरेदीदाराने विक्री मुल्याची उक्त १/४ रक्कम **वस्तू व सेवा कर कायदा २०१७ नूसार GST च्या संपूर्ण रक्कमेसह आणि आयकर अधिनीयम १९६१ नूसार टॅक्स कलेक्टेड ॲट सोर्स (TCS) च्या रक्कमेसह त्यानंतर कोणत्याही वेळी परंतु २३ दिवसापुर्वी भरली तर त्यासोबत त्याला विलंबीत प्रदानाबद्दल दरसाल १८ टक्के दराने व्याज GST च्या रक्कमेसह** द्यावे लागेल.

१२ (ब) यथास्थिती लिलावाच्या दिनांकापासून किंवा सक्षम प्राधिकाऱ्याने बोली मान्य केल्याचे कळविल्याच्या दिनांकापासून ४५ दिवसाच्या आत उर्वरीत ३/४ विक्री मुल्य आणि इतर सर्व कर पट्ट्या व शुल्के यांची संपूर्ण रक्कम भरावी लागेल. तथापि, लिलाव खरेदीदाराने, विक्री मुल्याची उक्त ३/४ रक्कम व इतर सर्व कर, पट्ट्या व शुल्के ही त्यानंतर कोणत्याही वेळी परंतु आणखी ३० दिवसापुर्वी भरली तर त्यासोबत त्याला विलंबीत प्रदानाबद्दल दरसाल दरशेकडा १८ टक्के या दराने व्याज द्यावे लागेल.

१३ (अ) वरील शर्त १२ मध्ये तरतुद केल्याप्रमाणे विक्री मुल्याची १/४ रक्कम आणि/ किंवा विक्री मुल्याची ३/४ रक्कम अधिक **वस्तू व सेवा कर अधिनीयम २०१७ नूसार GST च्या संपूर्ण रक्कमेसह आणि आयकर अधिनीयम १९६१ नूसार टॅक्स कलेक्टेड ॲट सोर्स (TCS) च्या रक्कमेसह**, इतर सर्व पट्ट्या व शुल्के त्या रकमेवरील व्याजाविना किंवा व्याजासह अथवा त्या रकमेचा कोणताही भाग भरण्यात लिलाव खरेदीदार कसूर किंवा हयगय करील त्या प्रसंगी अथवा लिलाव खरेदीदार या अटी शर्ती पैकी कोणत्याही अटी शर्तीचा भंग करील त्या प्रसंगी उपवनसंरक्षक/विभागीय वन अधिकारी/स्वतंत्र उपविभागाचे उपविभागीय वन अधिकारी शासनाचे इतर कोणतेही अधिकार, उपाय योजना व शक्ती यांना बाध न येता, अशी मान्य केलेली विक्री रद्द करील आणि त्यानंतर लिलाव खरेदीदारानी जमा केलेली इसाऱ्याची रक्कम आणि त्याने विक्री मुल्याची १/४ रक्कम, व्याज व ती सर्व रक्कम

शासनाचे इतर कोणतेही अधिकार, उपाययोजना व शक्ती यांना बाध न येता शासन ताबडतोब जप्त करील. अशी विक्री रद्द झाल्यानंतर उपवनसंरक्षक / विभागीय वन अधिकारी / स्वतंत्र उपविभागाचे उपविभागीय वन अधिकारी त्यास योग्य वाटल्यास स्वेच्छा निर्णयाद्वारे ताबडतोब आणि ज्या थप्पी/थप्प्यासाठी लिलाव खरेदीदाराची बोली मान्य करण्यात व पूर्वोक्तप्रमाणे रद्द करण्यात आली होती त्या थप्पीची/ थप्प्यांची आणखी कोणतीही नोटीस न देता लिलाव खरेदीदाराच्या खर्चाने आणि त्याच्या जोखीमेवर जाहीर लिलाव करुन किंवा खाजगी संविदेद्वारे पुन्हा विक्री करील.

तथापि, लिलाव खरेदीदाराच्या जोखीमेवर व त्याच्या खर्चाने सदर वनोपजाची प्रत्यक्ष विक्री होण्यापुर्वी लिलाव खरेदीदाराने पूर्वोक्त व्याज, **GST आणि TCS** च्या रक्कमेसह व इतर सर्व कर, पट्ट्या व शुल्के आणि त्याने देऊ केलेल्या मुल्याच्या १० टक्के या दराने दंड यासह संपूर्ण विक्री मुल्य किंवा यथास्थिती विक्रीमुल्याची ३/४ रक्कम (न भरलेली रक्कम) भरली व तसे उपवनसंरक्षकांस/विभागीय वन अधिकाऱ्यास / स्वतंत्र उपविभागाचे उपविभागीय वन अधिकाऱ्यास कळविले तर, उपवनसंरक्षक / विभागीय वन अधिकारी/स्वतंत्र उपविभागाचे उपविभागीय वन अधिकारी सदर विक्री न करता आणि लिलाव खरेदीदाराला, यानंतर या अटी शर्तीच्या खंड १४ मध्ये केलेल्या तरतुदीनुसार त्याला विकलेले वनोपज हलविण्याची परवानगी देईल.

१३ (ब) फेरविक्री करण्यात येईल त्या प्रसंगी अशा फेरविक्रीमुळे शासनाला कोणताही तोटा सोसावा लागल्यास अशा तोट्याची रक्कम शासनाला देण्यास लिलाव खरेदीदार जबाबदार राहील. मात्र अशा विक्रीच्या परिणामी होणाऱ्या कोणत्याही नफ्यास तो हक्कदार असणार नाही. उपवनसंरक्षकाने / विभागीय वन अधिकाऱ्याने / स्वतंत्र उपविभागाचे उपविभागीय वन अधिकाऱ्याने मागणी केल्यावर लिलाव खरेदीदार ताबडतोब अशा तोट्याची रक्कम शासनाला देईल. अशा तोट्याची रक्कम जमीन महसूलाची थकबाकी असल्याचे मानण्यात येईल आणि शासनाचे इतर कोणतेही अधिकार, उपाय आणि शक्ती यांना बाध न येता ती रक्कम जमिन महसूलाची थकबाकी म्हणून लिलाव खरेदीदाराकडून वसूल करण्यास शासन हक्कदार असेल.

१४. मोबदल्याची रक्कम महाराष्ट्र शासनाच्या कोषागारात भरण्यात येईल. लिलाव खरेदीदार किंवा या अटी शर्तीमधील खंड १३ अन्वयेच्या फेरविक्रीनंतरचा खरेदीदार मोबदल्याची रक्कम भरण्यासाठी उपवनसंरक्षक / विभागीय वन अधिकारी / स्वतंत्र उपविभागाचे प्रभारी अधिकारी यांचेकडून आवश्यक ते चलान मिळविल. मोबदल्याचे प्रदान केल्याच्या पुराव्यादाखल प्राप्त पोच चलान उपवनसंरक्षक / विभागीय वन अधिकारी / स्वतंत्र उपविभागाचे उपविभागीय वन अधिकारी/आगार अधिकारी यांचेकडे सादर करण्यात येईल. उपवनसंरक्षक/विभागीय वन अधिकारी/स्वतंत्र उपविभागाचे उपविभागीय वन अधिकारी यांचे नांवे ** .... भारतीय स्टेट बँक किंवा अन्य कोणत्याही अनुसूचीत बँकेच्या / कोषागारातल्या / उपकोषागाराच्या मुख्यालयाच्या ठिकाणी असलेल्या शाखेवर काढलेल्या दर्शनी धनाकर्षाद्वारे देखील विक्री मुल्य देता येईल.

****टीप** :- कोषागाराच्या/उपकोषागाराच्या मुख्यालयाचे नांव संबंधित उपवनसंरक्षक / विभागीय वन अधिकारी / स्वतंत्र उपविभागाचे उपविभागीय वन अधिकारी विहित करतील.

वनोपजाचा बटवडा :-

१५. या शर्तीमधील शर्त १२ मध्ये तरतुद केल्याप्रमाणे विक्री मुल्य, **जीएसटी व टिसीएस च्या संपूर्ण रक्कमेसह** आणि इतर कर, पट्टया व शुल्के आणि कोणतेही व्याज असल्यास ते व्याज यांचे संपूर्ण प्रदान केल्यानंतर यथास्थिती, लिलावाच्या दिनांकापासून किंवा सक्षम प्राधिकाऱ्याने लिलाव मंजूर झाल्याचे दिनांकापासून **७५** दिवसाच्या आत ते वनोपज हलविल. यथास्थिती लिलाव खरेदीदार किंवा फेर विक्री नंतरचा खरेदीदार वनोपज भरण्यासाठी व हलविण्यासाठी स्वत:ची व्यवस्था करील. तथापि, यथास्थिती लिलाव खरेदीदाराने किंवा फेरविक्रीनंतरच्या खरेदीदाराने **७५ दिवसाच्या** उक्त कालावधीत पूर्वोक्तप्रमाणे वनोपज हलविण्यात कसूर किंवा हयगय केली तर त्यानंतर उपवनसंरक्षकाची/विभागीय वन अधिकाऱ्यांची/स्वतंत्र उपविभागाचे उपविभागीय वन अधिकाऱ्यांची लेखी पूर्व परवानगी मिळविल्याखेरीज सदर वनोपज हलविण्यास यथास्थिती लिलाव खरेदीदार किंवा फेरविक्रीनंतरचा खरेदीदार हक्कदार असणार नाही. यथास्थिती लिलाव खरेदीदाराला किंवा फेरविक्रीनंतरच्या खरेदीदाराला उक्त **७५** दिवसांचा कालावधी समाप्त होण्याच्या एक आठवडा अगोदर अशा परवानगीसाठी अर्ज करता येईल. यथास्थिती लिलाव खरेदीदार किंवा फेरविक्रीनंतरचा खरेदीदार, अशा परवानगी मध्ये विनिर्दिष्ट केलेला दिनांक उलटून जाण्यापुर्वी, अशा संपूर्ण अधिक कालावधीसाठी खाली दिलेल्या दराने परिगणना केलेले जमीन भाडे भरल्यानंतर उक्त वनोपज हलविल.

अ.क्र.	बाब	जमीन भाड्याचा दर

परंतु आणखी असे की, यथास्थिती, लिलाव खरेदीदाराने किंवा फेरविक्री नंतरच्या खरेदीदाराने, अशा परवानगीमध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या दिनांकापूर्वी उक्त वनोपज हलविण्यात कसूर किंवा हयगय केली तर त्यानंतर, मुख्य वनसंरक्षक/ वनसंरक्षकाची लेखी पूर्व परवानगी मिळविल्या खेरीज उक्त वनोपज मिळवण्यात हक्कदार असणार नाही. मुख्य वनसंरक्षक/वनसंरक्षक त्यांच्या संपूर्ण स्वेच्छा निर्णयानुसार अशी परवानगी नाकारु शकेल किंवा शिक्षार्थ जमीन भाडे म्हणून अशा वनोपजाच्या मुल्याच्या १० टक्क्यांपेक्षा अधिक असणार नाही इतकी जादा रक्कम भरण्यांच्या शर्तीसह, त्यांस योग्य वाटतील अशा शर्तीवर अशी परवानगी देऊ शकेल. **मुख्य वनसंरक्षक/ वनसंरक्षकाचा निर्णय** अंतिम व यथास्थिती, लिलाव खरेदीदार आणि फेरविक्रीनंतरचा खरेदीदार यांच्यावर बंधनकारक राहील.

१६. विक्री, पावसाळ्याच्या सुरुवातीला करण्यात आली आणि लिलाव खरेदीदाराने वनोपज हलविण्याची मुदत विविध कारणांमुळे वाढवून मिळण्याची शासनाला विनंती केली तर उपवनसंरक्षकाकडून / विभागीय वन अधिकाऱ्यांकडून / स्वतंत्र उपविभागाचे उपविभागीय वन अधिकाऱ्यांकडून ठरविण्यात येईल असा पावसाळ्याचा कालावधी वाढीव मुदतीची परिगणना करण्याच्या प्रयोजनार्थ वगळता येईल.

१७. एखाद्या थप्पीच्या संबंधात संपूर्ण रक्कम प्रदान करण्यात आलेली नसेल आणि आगाराच्या वनक्षेत्रपालाने, रितसर प्राधिकृत केलेल्या व्यक्तीने वाहून नेण्यासाठी लागणारा वाहतूक परवाना दिलेला नसेल तर ती थप्पी किंवा तिचा कोणताही भाग हलविण्याची परवानगी देण्यात येणार नाही.

१८. वनोपज हलविण्याचे काम सूर्यप्रकाश असेपर्यंत मर्यादित राहील आणि ते आगाराच्या मुद्दाम राखून ठेवलेल्या फाटकातून बाहेर नेण्यास परवानगी असेल. इमारती लाकूड किंवा संबंधित

वनोपज तपासणीसाठी या फाटकाजवळ हजर करण्यात येईल आणि इमारती लाकडावर हातोड्याने " निर्गमित" चिन्ह उमटवण्यात येईल.

१९. लिलाव खरेदीदाराने किंवा त्याच्या प्राधिकृत एजंटाने एकदा इमारती लाकडाचा किंवा संबंधित वनोपजाचा ताबा घेतला आणि वनोपज मिळाल्याचे दर्शक म्हणून त्याची सही घेण्यात आली की, वनोपज स्वाधीन करण्यात आल्याचे मानण्यात येईल.

<u>शर्तीचा भंग झाल्याबद्दल करावयाची कार्यवाही :</u>

२०. फेरविक्रीची शर्त असली तरी लिलाव खरेदीदार हा त्याने त्याची दायित्वे पार न पाडल्यामुळे शासनाला सोसावा लागलेला तोटा भरुन देण्यास जबाबदार राहील.

उपवनसंरक्षक/विभागीय वन अधिकारी/स्वतंत्र उपविभागाचे उपविभागीय वन अधिकारी तोट्याची रक्कम पूढील पध्दतीने निश्चित करील :-

(अ) खरेदीदार यांचेकडून येणे असलेली रक्कम -- "क्ष"(म्हणजेच विक्री मुल्य + जीएसटी)

(ब) वनोपजाच्या फेरविक्री नंतर कोणतीही रक्कम वसूल झालेली असल्यास, ती रक्कम -- "य"

(क) लिलाव खरेदीदाराने इसाऱ्याची रक्कम म्हणून/प्रतिभूती ठेवी म्हणून/मोबदल्यापोटी आगाऊ रक्कम म्हणून दिलेली रक्कम -- "ज्ञ"

अशा रितीने तोट्याची रक्कम पूढील प्रमाणे राहील :- "क्ष" — ("य"+"ज्ञ")

तोट्याची रक्कम ही जमीन महसूलाची थकबाकी असल्याचे मानण्यात येईल आणि शासनाचे कोणतेही इतर अधिकार, उपाय व शक्ती यांना बाध न येता ती भारतीय वन अधिनियम, १९२७ च्या तरतुदीनुसार जमीन महसूलाची थकबाकी म्हणून वसूल करता येईल.

२१. लिलाव खरेदीदाराने वनोपज हलविण्यासाठी, यथास्थिती लिलावाच्या दिनांकापासून किंवा सक्षम प्राधिकाऱ्याने बोली मान्य केल्याचे कळविल्याच्या दिनांकापासून **७५ दिवसाच्या** कालावधीनंतरचा कालावधी वाढवून घेतलेला नसेल तर यथास्थित **७५दिवसाचा** किंवा असा वाढवलेला/ले कालावधी समाप्त झाल्यानंतर वनोपजाची मालकी परत शासनाकडे येईल. उक्त कालावधीनंतर, उरलेल्या कोणत्याही वनोपजावर लिलाव खरेदीदाराचा कोणताही अधिकार असणार नाही आणि शासन, त्यास योग्य वाटेल त्याप्रमाणे ते वनोपज निकालात काढण्यास हक्कदार असेल. प्रस्तुत वनोपजाची संपूर्ण रक्कम चुकती करण्यात आलेली असली तरी लिलाव खरेदीदार उक्त वनोपजाच्या मुल्यादाखल कोणताही परतावा मिळण्यास हक्कदार असणार नाही.

२२. या शर्तीवर करण्यात आलेल्या विक्रीमुळे शासनाला देय असलेला कोणताही पैसा जमीन महसूलाची थकबाकी असल्याचे मानण्यात येईल आणि तो पैसा शासनास, शासनाचे इतर कोणतेही अधिकारी, उपाय व शक्ती यांस बाध न येता, वेळोवेळी सुधारणा केलेला महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम, १९६६ च्या तरतुदीनुसार जमीन महसूलाची थकबाकी म्हणून वसूल करता येईल.

सर्वसाधारण :-

२३. पूर्वोक्त शर्ती लागू असतील अशा, सर्व वनोपजाच्या विक्री या, उपवनसंरक्षक / विभागीय वन अधिकारी / उपविभागीय वन अधिकारी / स्वतंत्र उपविभागाचे उपविभागीय वन अधिकारी (संबंधित वनसंरक्षकाची पूर्व मान्यता घेऊन) वेळोवेळी विहीत करील अशा कोणत्याही इतर शर्तींनाही अधिन असतील आणि या शर्ती विक्रीच्या दिनांकाच्या सात दिवस अगोदर उपवनसंरक्षकाच्या / विभागीय वन अधिकाऱ्यांच्या / उपविभागीय वन अधिकाऱ्यांच्या / स्वतंत्र उपविभागाचे उपविभागीय वन अधिकाऱ्यांच्या सूचना फलकावर अधिसुचित करण्यात येतील व त्या बोलीदारावर देखील बंधनकारक असतील.

२४. पूर्वोक्त शर्तीमध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, जाहिरात केलेली कोणतीही विक्री शासनाच्या हिताच्या दृष्टीने थांबवून ठेवणे किंवा रद्द करणे आवश्यक असेल तर, प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन बल प्रमुख)/प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (उत्पादन व व्यवस्थापन) संबंधित **मुख्य वनसंरक्षक/वनसंरक्षक** यांस कोणतेही कारण न देता अशी विक्री थांबवून ठेवता किंवा रद्द करता येईल.

विवाद आणि मतभेद :-

२५. वर नमूद केलेल्या अटी शर्तीचा अर्थ लावणे किंवा या अटी शर्तींशी संबंधित असलेल्या सर्व व्यक्तींचे अधिकार, कर्तव्ये व दायित्वे किंवा त्यामधुन उद्भवणारी वा त्याच्या संबंधातील किंवा विक्रीशी संबंधित इतर कोणतीही बाब याबद्दल संबंधित व्यक्तीमध्ये कोणताही विवाद किंवा मतभेद निर्माण झाल्यास त्या प्रसंगी, **मुख्य वनसंरक्षक/वनसंरक्षक (प्रादेशिक)** वनवृत्त यांचा त्यावरील निर्णय अंतिम व सर्व संबंधितांवर बंधनकारक राहील.

****